

Nieuwsbrief - November 2024

Tijmen van 't Foort overleden

In de nacht van donderdag 26 op vrijdag 27 september is ons geliefd bestuurslid, penningmeester Tijmen van 't Foort, op 82-jarige leeftijd overleden. Het bericht van zijn sterven kwam als een grote schok. Op woensdag was hij nog aanwezig geweest tijdens onze bestuursvergadering in Zwolle. Als vanouds had hij toen een goede inbreng. Niets wees erop dat het de laatste keer zou zijn dat hij in ons midden zou zijn. Integendeel, zijn stemming was opgewekt en hij was volop betrokken bij geplande activiteiten ten behoeve van Papoea's en Molukkers.

Van onze decennialange samenwerking herinneren wij ons Tijmen als iemand die zeer toegewijd was aan het vrijheidsstreven van Papoea's en Molukkers. Hij was speciaal ingewijd in het Molukse gebeuren, zowel waar het Ambon, Ceram en andere eilanden betreft als wat zich onder de Molukse gemeenschap in Nederland afspeelt. Tijmen inspireerde ons met zijn nooit afzwakkende hoop dat het met Papoea's en Molukkers eens goed zou komen. Het zal erg vreemd en moeilijk zijn hem voortaan te moeten missen. *(Bestuur ZMP)*

Indonesië veroordeeld

Begin oktober heeft de zevenkoppige jury die eind juni in Londen drie dagen 39 getuigenissen hoorde over ecologische en mensenrechtenschendingen in West Papua uitspraak gedaan. Het panel behoorde tot de in 1979 opgerichte internationale mensenrechtenorganisatie *Permanent People's Tribunal* (PPT). De uitspraak werd gedaan tijdens een zitting van de VN-Mensenrechtenraad in Geneve.

Naar het oordeel van het panel wordt er een 'verwoestende aanval' op het leven van West Papua gedaan. De scherpe veroordeling van het Indonesische optreden betreft gewelddadige onderdrukking, milieuaafbraak, samenspanning van de Indonesische staat met binnen- en buitenlandse bedrijven. De Papoea's leven 'in de schaduw van angst'. Hun zijn elementaire politieke en economische vrijheden ontnomen. De negatieve effecten van mijnbouw en het aanleggen van plantages worden 'ernstig' genoemd.

Het jurypanel doet de Indonesische regering verschillende aanbevelingen. Daartoe behoren het respecteren van de rechtsorde, het toegang verlenen aan VN-instanties en humanitaire organisaties. De situatie in West Papua wordt 'zeer urgent' genoemd.

Piloot vrijgelaten

Na anderhalf jaar door *Strijders van het Nationaal Bevrijdingsleger van Papua* (TPNPB), de gewapende arm van de *Organisasi Papua Merdeka* (OPM) gegijzeld te zijn geweest, is de Nieuw-Zeelandse piloot Philip Mehrtens vrijgelaten en met zijn gezin herenigd. TPNPB-leider Egianus Kogoya stemde hiermee in op humanitaire gronden, ondanks het feit dat niet is voldaan aan de eis dat Nieuw-Zeeland met Indonesië over onafhankelijkheid van West Papua zou gaan spreken.

De vrijlating werpt nieuw licht op het eerdere bericht van Indonesische autoriteiten dat de TPNPB deze zomer de Nieuw-Zeelandse helikopterpiloot Malcolm Conning zou hebben vermoord. Benny Wenda, leider van de in de ULMWP verenigde Papoea's, zei dat de Papoea's 'geen traditie van het doden van onschuldigen' hebben. Waarschijnlijk is dat militairen en politie de OPM internationaal in een kwaad daglicht willen stellen door de Papoea's de gewelddadige dood van Conning in de schoenen te schuiven.

Vluchtelingen in Vogelkop

Niet alleen in het Centrale Bergland van West Papua zijn als gevolg van herhaaldelijk oploeiend geweld veel Papoea's ontheemd geraakt, ook De Vogelkop wordt erdoor getroffen. Confrontaties tussen het Indonesische leger en bevrijdingsgroepen hebben ertoe geleid dat rond de stad Maybrat zo'n 60.000 Papoea's op de vlucht zijn geslagen. Volgens de mensenrechtenorganisatie *Human Rights Monitor* hebben militairen de toegang tot bos en daarmee voedselbronnen en brandhout afgesloten. Angst, honger en onzekerheid grijpen om zich heen.

Steun in Engeland

In het Britse Lagerhuis is in september jl. de *West Papua All-Parliamentary Group* (APPG) bij elkaar gekomen. In het Verenigd Koninkrijk functioneren verschillende partij-overschrijdende groepen parlementariërs uit Hoger- en Lagerhuis die zich bezig houden met bepaalde zorgelijke kwesties. De groepen hebben geen officiële status, maar brengen anderen natuurlijk wel op de hoogte van hun bezorgdheid. De op West Papua georiënteerde groep werd toegesproken door Benny Wenda en werd voorgezeten door Alex Sobel, lid van het Lagerhuis voor de huidige regeringspartij Labour.

Grondige studie en een nieuw blad

* Op maandag 4 november vond in Kontakt der Kontinenten te Soesterberg de presentatie plaats van de *Kroniek van Nieuw-Guinea, Papua-Indonesië, van ontdekking tot vrijheidsstrijd 1500 tot heden*, geschreven door prof. dr. Rene Hoksbergen. Het betreft een grondige studie over *Eeuwenoude Papuavolken, speelbal van de wereldgeschiedenis, in hun voortbestaan bedreigd*. De in drie delen bestaande studie is uitgegeven door Aspekt te Soesterberg en is voor euro 99,95 te bestellen.

* Met financiële steun van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is een fraai vormgegeven blad *Papua* verschenen, *verhalen over een gedeelde geschiedenis*. In het met prachtige foto's uitgevoerde blad vertellen verschillende jongere Papoea's over hun leven. Onder hen zijn ook ZMP-bestuurslid Waida Vogel-Bwefar en Nick van der Linde, kleinzoon van de Nederlandse pater, later gereformeerd predikant Koos van den Velden die huwde met de Papoease Catharina Gebse. Het blad is te verkrijgen voor vijf euro plus verzendkosten via info@papuadalamhatiku.nl

ZMP werkt aan gefilmde documentaire

Onze stichting ZMP werkt momenteel aan de productie van een gefilmde documentaire over West Papua. Doel van deze via websites, postcasts en andere media te verspreiden documentaire is bredere bekendheid te geven aan geschiedenis, heden en mogelijke toekomst van de Papoea's van voormalig Nederlands Nieuw-Guinea. In de ook op dvd uit te geven film zullen o.a. Papoease vrouwen aan het woord komen die in Geneve een mensenrechtentraining hebben gevolgd.

Papoea's uit Nederland maken duidelijk welke actie zij ondernemen ten behoeve van vrijheid en recht voor hun volk. Enkele Nederlandse politici spreken zich uit over de vraag of de in 2005 gepubliceerde studie van prof. P. Drooglever *Een daad van vrije keuze* alsnog in de Tweede Kamer moet worden behandeld. Een bijdrage in de te maken kosten wordt door het bestuur van ZMP zeer op prijs gesteld. *Zie ook ommezijde*

President RMS over Tijmen van 't Foort

'Tijmen volgde de RMS kritisch, maar was altijd opbouwend en had het harmoniemodel als oplossing voor ogen.' Dat schrijft de president van de RMS J.G. Wattilete naar aanleiding van het overlijden van ons bestuurslid Tijmen van't Foort. 'Tijmen verafschuwde geweld. Zijn wapens waren woorden. Zijn centrale thema daarbij was vrijwel altijd het zelfbeschikkingsrecht van de mens en volkeren, dat voor elk conflict bepalend en leidend moest zijn in het vinden van een blijvende en vreedzame oplossing.'

Latumutuany nog gevangen

Binnenkort heeft de Molukse activist Antonius Latumutuany er een jaar van zijn gevangenisstraf van twee jaar op zitten. Op de 11^e september vorig jaar werd de Molukker vanwege het hijsen van de RMS-vlag door de rechtbank in Masohi op het eiland Ceram veroordeeld. De officier van justitie had drie jaar gevraagd. Latumutuany's advocaat Semmy Waileruny beriep zich op het recht van vrije meningsuiting. Dat was ook de mening van de door hem opgeroepen directeur van Amnesty International Indonesia Usman Hamid. Deze beriep zich op door de Verenigde Naties erkende beginselen als de Siracusa- en Johannesburg-principes: 'uitingen als het ontvouwen van vlaggen en het houden van demonstraties mogen niet worden opgevat als een oproep tot geweld.'

Joko Widodo afgetreden

Op 20 oktober is de Indonesische president Joko Widodo afgetreden en opgevolgd door oud-generaal Prabowo Subianto. De nu 63-jarige Widodo heeft de Republiek tien jaar lang geregeerd. Bij zijn aantreden in 2014 beloofde hij de bevolking een beter leven. Inderdaad stak hij voor honderden miljarden in de aanleg van infrastructurele werken, ook in West Papua. Papoea's menen echter dat de aanleg van snel begaanbare wegen voornamelijk ten goede komt aan de massaal aanwezige militairen in het land. Widodo, zelf waarschijnlijk niet-corrump, voorkwam niet dat de mensenrechtensituatie voor de Papoea's alleen maar verslechterde. Weinigen verwachten dat daarin onder de 72-jarige Subiantio, die nog onder de 'geleide democratie' van generaal Soeharto (1967-1998) diende, verbetering zal komen. Hij wordt ervan beschuldigd in de jaren zeventig en tachtig als militair op Oost-Timor wandaden tegen de menselijkheid te hebben gepleegd en in 1997 en '98 pro-democratische activisten te hebben laten martelen en verdwijnen.

Bijeenkomst over de Molukkers in Nederland

Op 24 januari 2025 ontmoeten wij u graag in Stadkamer Zwolle.*

We organiseren dan een bijeenkomst over de Molukkers in Nederland. Het wordt een middag- en avondprogramma, dat begint om 15 uur en zal eindigen om 20.30 uur. Dayenne Beroeatwarin vertelt 's middags over het monument in Zwolle voor Molukse KNIL militairen.

Ook zal onze film "Wij zijn de Molukkers" worden vertoond. Om 19 uur vindt de boekpresentatie plaats van "Op Transport". Het verhaal van een Molukse KNIL militair, geschreven door zijn dochter Meity Pattipeilohy- Pattiselanno.

Er zal ruime gelegenheid zijn voor ontmoeting en gesprek, iedereen is welkom. Ook kunt u deze dag het boek 'Op Transport' en onze DVD 'Wij zijn de Molukkers' aanschaffen.

Voor de laatste informatie hierover houd u onze website in de gaten. Voor vragen kunt u ons ook mailen.

*Adres Stadkamer: Zeven Alleetjes 1a, 8011 CV Zwolle

Eind september via de mail verzonden bericht:

Beste sympathisant van de naar recht en vrijheid strevende Papoea's,

In deze extra mail willen wij uw aandacht voor het volgende vragen en een beroep op u doen. Het ligt in het voornemen van onze stichting vorm te geven aan een project dat ten doel heeft veel Nederlanders te bereiken met dat wat de Papoea's van het voormalige Nederlands Nieuw-Guinea, het huidige West-Papua, onder Indonesisch bestuur overkomt. Naast het schetsen van verleden en heden willen wij daarbij het accent leggen op wat nu en in de toekomst voor de Papoea's kan worden gedaan: volkenrechtelijk, qua mensenrechten, sociaal.

Ons beoogde project omvat een journalistieke bijdrage in een Nederlands magazine dat in december a.s. in een oplage van minstens 25.000 exemplaren zal verschijnen.

Daarnaast is het ons voornemen een op verschillende wijze te verspreiden film over hetzelfde onderwerp te maken.

Met het oog op dit project zijn opnamen in Nederland en elders in Europa gepland. Omdat de daaraan verbonden kosten vanwege de nagestreefde professionaliteit onze financiële draagkracht te boven gaat, doen wij een beroep op u ons geldelijk te steunen.

Het is duidelijk dat de vraag of het filmproject al dan niet kan doorgaan, afhangt van de beschikbaarheid van de benodigde financiën. Een bedrag van € 7.500 maakt het filmproject mogelijk. Het hele project gaat een investering vergen van € 10.000.

Wij denken veel Nederlanders te kunnen bereiken, vooral hen die tot nu toe grotendeels onwetend zijn over wat zich in West-Papua afspeelt.

Dat laatste geeft ons de vrijmoedigheid om bij uitzondering een extra beroep op u te doen.

U kunt uw gift overmaken naar

IBAN: NL53 INGB 0000 9130 00 t.n.v. Stichting ZMP ovv Filmproject

Met hartelijke groet namens het bestuur,

Johan Oldenburger (voorzitter)

COLOFON

Telefonisch contact: Siebe Dijkstra 0594 514455

E-mail: info@stichtingzmp.nl

Website: www.stichtingzmp.nl KvK nummer 41010028

Bankrekening **NL53 INGB 0000 9130 00** t.n.v. Stichting ZMP